

ВИСНОВКИ
експертної комісії
щодо чергової акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів
напряму підготовки 6.020302 «Історія»
у Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

Згідно Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 № 978, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, наказу Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України «Про затвердження державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 № 689, листа Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України «Щодо змін у сфері ліцензування та акредитації» від 23.12.2012, наказу Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України про «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 № 847» від 29.11.2011 № 1377 та наказу Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» від 21.05.2018 № 763-л у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» працювала експертна комісія у складі:

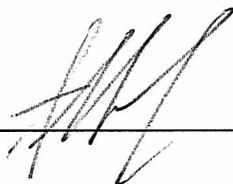
Голова комісії – Морозов Анатолій Георгійович, завідувач кафедри археології та спеціальних галузей історичних наук Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор історичних наук, професор

Член комісії – Немченко Ірина Вікторівна, завідувач кафедри стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова, кандидат історичних наук, доцент

У період з 4 червня по 6 червня 2018 р. експертна комісія розглянула подані матеріали та провела безпосередньо на місці перевірку освітньої діяльності Національного університету «Києво-Могилянська академія» щодо підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.020302 «Історія» галузі знань 0203 «Гуманітарні науки».

Акредитаційна справа оформлена відповідно до чинної нормативно-правової бази з питань акредитації. Експертна комісія здійснила оцінювання:

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

- достовірності інформації, поданої до МОН України навчальним закладом;
- відповідності кадрового, матеріально-технічного, організаційного та навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітнього процесу за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» установленим законодавчим вимогам;
- змісту та якості підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» в НаУКМА та їхню відповідність державним вимогам щодо підготовки фахівців.

За результатами перевірки експертна комісія встановила таке:

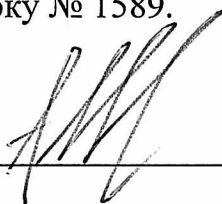
1. Загальна характеристика Національного університету «Києво-Могилянська академія» та напрямку підготовки 6.020302 «Історія»

Національний університет «Києво-Могилянська академія» – спадкоємець одного з найстаріших вищих навчальних закладів України і Центрально-Східної Європи, першого офіційно визнаного у східнослов'янському світі, – Києво-Могилянської Академії. Заснована 15 жовтня 1615 року, як школа для дітей усіх станів на кошти, відписані знатною киянкою Галшкою Гулевичівною, у 1658 році офіційно набула юридичних прав вищої школи і титулу «академія» за Гадяцькою угодою. У 1817 році Києво-Могилянська академія була перетворена на Київську духовну семінарію, яка проіснувала два роки, а в 1819 році відбулося відкриття Київської духовної академії на території та в приміщеннях Києво-Могилянської Академії. Остаточно навчальний заклад припинив своє існування у 1918 році.

Офіційне відродження Києво-Могилянської академії як сучасного університету почалося зі здобуттям Україною незалежності. У 1991 році розпорядженням Голови Верховної Ради України Києво-Могилянська академія відроджена як університет «Києво-Могилянська академія», а з 1994 року указом Президента України отримала назву – Національний університет «Києво-Могилянська академія».

Як державний заклад освіти, НаУКМА провадить свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів України, Статуту НаУКМА, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2016 року № 1589.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Декретом Кабінету Міністрів України Національному університету «Києво-Могилянська академія» було передано в безоплатне безстрокове користування будівлі та споруди, які перебувають у загальнодержавній власності і розташовані на його історичній території. НаУКМА використовує передане майно в освітніх цілях у межах, визначених його статутом, без зміни форми власності та утримує його за рахунок коштів Університету.

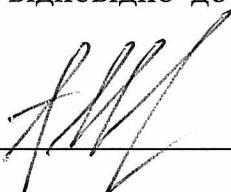
НаУКМА співпрацює зі 142-ма університетами з 35 країн світу. У середньому, 20% студентів-могилянців беруть участь у міжнародних проектах: літніх школах, конференціях, стажуванні тощо. В університеті діють спільні навчальні програми із закордонними університетами, які дозволяють отримати два дипломи – НаУКМА та університету-партнера програми.

НаУКМА є членом: Асоціації Європейських Університетів; Асоціації університетів країн чорноморського регіону; Міжнародної асоціації президентів університетів (*IAUP*); Європейської асоціації міжнародної освіти (*EAIE*), а також підписантом Великої Хартії Університетів.

Університет має IV – найвищий – рівень акредитації. На 6 факультетах, у Докторській школі та аспірантурі навчаються 4 066 студентів, докторантів та аспірантів денної форми навчання (заочна форма навчання в НаУКМА не передбачена). У НаУКМА діють 22 бакалаврські та 27 магістерських освітніх програм, а також 15 ліцензованих освітньо-наукових та 8 експериментальних PhD програм. 73% викладачів НаУКМА, які викладають на 32 кафедрах університету (31 з яких – випускова) мають ступінь доктора та кандидата наук; переважна їх більшість мають досвід навчання, стажування чи викладання за кордоном.

Експертна комісія встановила, що кафедра історії (первісно під назвою «кафедра суспільних наук») існує з часу відродження Університету в 1992 році. За ухвалою Вченої ради НаУКМА від 13 січня 1993 року, її виділено в окрему структурну одиницю під назвою «кафедра історії». З 1992 року кафедра історія забезпечує підготовку фахівців освітнього рівня бакалавр, а з 1996 року – підготовку фахівців освітнього рівня магістр. Акредитацію підготовки бакалаврів і магістрів за спеціальністю 6.030300, 8.030301 «Історія» напряму підготовки 0303 «Історія» було проведено (повторно) у 2008 р. (рішення ДАК протокол № 72 від 1 липня 2008 р., наказ МОН № 2180л від 7 липня 2008 р.). Освітня діяльність за спеціальністю 032 «Історія та археологія» у галузі знань 03 «Гуманітарні науки» рівнів вищої освіти бакалавр і магістр провадиться відповідно до наказу МОН № 1565 від 19 грудня 2016 р.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

З 1998 року при кафедрі відкрито денну аспірантуру зі спеціальностей 07.00.01 – історія України; 07.00.02 – всесвітня історія; 07.00.06 - історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (дозвіл МОН України №9/2-850 від 30 грудня 2007 р.). З 2001 року при кафедрі почала діяти докторантура зі спеціальності 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни (наказ МОН України № 346 від 26 квітня 2001 р.), а з 2007 року – також і зі спеціальності 07.00.01- історія України (наказ МОН України № 872 від 28 грудня 2006 р.). З 2016 року фахова група кафедри історії НаУКМА здійснює підготовку здобувачів освітньо-наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю 032 «Історія та археологія», спеціалізація «Історія» (наказ МОН № 816 від 8 лютого 2016 р.).

Як свідчать результати експертної перевірки, висока якість освітнього процесу забезпечується завдяки високваліфикованому викладацькому складу кафедри історії, залученню до викладання провідних фахівців з інших навчальних закладів та інститутів НАН України, а також провідних зарубіжних фахівців для викладання гостьових курсів; участі кафедри в міжнародних освітніх і наукових проектах, а також співпраці із зарубіжними вишами.

Експертна комісія встановила, що викладачі кафедри розробляють навчальні посібники, є авторами численних монографій, статей, у тому числі надрукованих у зарубіжних виданнях і таких, що індексуються в наукометричних базах даних (зокрема, Web of Science, Scopus). Кафедра щороку готує фахове видання «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (з 1998 року), до 2015 р. видавала також фахове видання «Магістеріум. Історичні студії». Також, кафедра залучена до видання щорічника «Київська Академія» та “Kyiv-Mohyla Humanities Journal” (Web of Science). Кафедра регулярно організовує наукові семінари та конференції (багато з яких міжнародні), у тому числі і студентські, усіляко підтримує і заохочує написання і захист кандидатських і докторських дисертацій аспірантами і викладачами кафедри.

Основними напрямками наукових досліджень викладацького складу кафедри історіє є: історія України, історія Центрально-Східної Європи, порівняльне державотворення в історії, проблеми теорії та методології історичного дослідження, проблеми викладання національної історії в умовах глобалізації. На сьогодні при кафедрі історії діє наукова школа дослідження соціальної та культурної історії України XVI–XVII ст., засновником якої є д. і. н., проф. Н. М. Яковенко. Протягом останніх 10 років на кафедрі історії виконувались чотири наукові теми: «Історія України в контексті історії Центрально-Східної Європи» (2010–2014, керівник: д. і. н., проф. Н. М.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Яковенко); «Національна самобутність і порівняльне державотворення в історії» (2013–2017; керівник: д. і. н., проф. М. В. Кірсенко); «Україна в процесах соціокультурних трансформацій: історична спадщина та новітні прояви» (2017–2021, керівник: д. і. н., проф. Н. М. Яковенко); «Новітні напрямки дослідження та методики викладання історії (у співробітництві з міжнародними інституціями)» (2006–2013, керівники: д. і. н., проф. Н. М. Яковенко; PhD, к.і.н., доц. Н. В. Шліхта).

Бакалаврську програму ліцензовано у 1998 році (вперше), ліцензійний обсяг – 50 осіб. Термін навчання – чотири роки. Форма навчання – денна. Станом на жовтень 2017 року освітній ступінь бакалавра на кафедрі історії здобували 124 особи.

Навчальний план напряму підготовки 6.020302 «Історія» розроблений кафедрою історії. Освітня концепція підготовки бакалаврів з історії ґрунтується на загальній освітній концепції НаУКМА із врахуванням провідних західних тенденцій освіти.

З 2012 року кафедру очолює доцент, к.і.н. Наталя Василівна Шліхта, яка отримала науковий ступінь доктора філософії в Центральноевропейському університеті (м. Будапешт, Угорщина). Вона є автором близько 50 наукових і науково-методичних праць, опублікованих в українських і зарубіжних виданнях, з-поміж яких 6 статей, які індексуються у наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus), 1 монографії, 2 навчальних посібників з грифом у МОН. Вона є учасником численних освітніх і наукових міжнародних проєктів. Керує науковою роботою студентів, магістрантів і аспірантів кафедри історії; під її керівництвом успішно захищено дві кандидатські дисертації.

Висновок:

На підставі перевірки наявності та достовірності документів, що забезпечують правові основи освітньої діяльності Національного університету «Киево-Могилянська академія» експертна комісія констатує, що:

- Національний університет «Киево-Могилянська академія» має оригінали усіх необхідних документів, що відповідають чинному законодавству та вимогам до провадження освітньої діяльності;

- Національний університет «Киево-Могилянська академія» є сучасним освітнім закладом IV рівня акредитації, що має висококваліфікований науково-педагогічний кадровий склад, задовільну матеріально-технічну, організаційну та інформаційну базу для здійснення підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія».

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

2. Формування та динаміка змін контингенту студентів напряму підготовки 6.020302 «Історія»

Перевіривши наявну документацію, експертна комісія встановила, що формування контингенту студентів у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» здійснюється на підставі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України, затверджених МОН України, та Правил прийому на навчання до Національного університету «Києво-Могилянська академія», відповідно до ліцензії та в межах ліцензійних обсягів. Приймальна комісія керується у своїй роботі Положенням про Приймальну комісію, Положенням про апеляційну комісію та іншими нормативними документами.

Прийом на бакалаврську програму за напрямом підготовки 6.020302 «Історія», а з 2016 року – за спеціальністю 032 «Історія та археологія», відбувається згідно з ліцензованим обсягом, який становить 50 осіб. Такий обсяг затвердженого ліцензованого обсягу обумовлений, перш за все, потребами ринку освітніх послуг. Станом на 1 жовтня 2017 року освітній ступінь бакалавра на кафедрі здобували 124 особи.

Формування контингенту студентів кафедри історії здійснюється спільними зусиллями ректорату, Приймальної комісії, деканату Факультету гуманітарних наук, кафедри історії та її випускників. Показники формування контингенту студентів бакалаврської програми кафедри історії за останні три роки є такими: у 2015–2016 навч. році було зараховано на навчання 30 студентів, у 2016–2017 навч. році – 34 студенти, у поточному навчальному році – 37 студентів. При цьому, конкурс на одне місце державного замовлення становив відповідно: 24,4 особи, 27,6 осіб, 44, 3 особи.

Для формування якісного складу студентів напряму підготовки 6.020302 «Історія» (з 2016 р. – спеціальності 032 «Історія та археологія») здійснюються найрізноманітніші форми профорієнтаційної роботи. Кафедра історії регулярно бере участь у проведенні Днів відкритих дверей на Факультеті гуманітарних наук та в університеті, а також Тижня відкритих дверей в НаУКМА, що надає змогу абітурієнтам та їхнім батькам відвідувати лекції та семінари, безпосередньо спілкуватися з викладачами та студентами кафедри. Викладачі кафедри історії активно займаються профорієнтаційною роботою на курсах науково-педагогічного центру доуніверситетської підготовки НаУКМА, у школах, ліцеях і гімназіях м. Києва, а також читаючи дистанційний курс з історії України для школярів інших міст України. Інформація про історичну освіту в НаУКМА поширюється через соцмережі, друковані буклети, промо-ролики.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Експертна комісія позитивно відзначила, що актуальна інформація про вступ, окрім офіційного веб-сайту НаУКМА (<http://www.ukma.edu.ua/index.php/abiturientu>), розміщена на сайті кафедри історії у розділі «Вступ на бакалаврат» (http://history.ukma.edu.ua/undergraduate_program_admission). Науково-дослідна робота викладачів кафедри, основні характеристики і перебіг навчального процесу до уваги абітурієнтів представлено на веб-сторінці кафедри (<http://history.ukma.edu.ua>), її фейсбук сторінці, а також youtube каналі (<https://www.youtube.com/naukmahistorydepartment>). Також важливо, що до поширення інформації про кафедру, характер і перспективи навчання постійно долучаються випускники кафедри.

Експертна комісія констатує, що кафедра історії здійснює низку кроків задля збереження контингенту студентів і мотивування їх до навчання: для підтримки наукових зацікавлень студентів бакалаврської програми в НаУКМА засновано такі стипендії: Грант Фонду Діонізи та Миколи Ненадкевичів (США) для студента, який написав кращу тезу з історії України; іменна стипендія імені Петра Могили; стипендія Фонду ім. Григорія та Розалії Смоларчуків (Канада) за високі досягнення в навчанні та успішний захист курсової роботи з історії України; студенти кафедри регулярно беруть участь у конкурсі Завтра.UA, конкурсі імені Єжи Гедройця (проводиться Посольством Республіки Польщі в Україні) та конкурсі дослідницьких робіт з історії України імені Федора Шевченка для студентів і аспірантів кафедри історії. За ініціативи студентів-істориків у 2012 році створено Студентське наукове товариство Potluck.

Як наслідок усіх заходів, що вживаються кафедрою і високого рівня освітнього процесу, студенти кафедри є вмотивованими щодо навчання. Тому динаміка змін контингенту є незначною: протягом року у середньому відраховується не більше 1-2 осіб з потоку.

Висновок:

Експертна комісія відзначає, що в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» існує системний підхід до формування і збереження контингенту студентів. Контингент студентів за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» формується відповідно до Правил прийому і в межах ліцензійного обсягу; різнопланова профорієнтаційна робота і серйозні заходи щодо підтримки науково-дослідної роботи студентів пояснюють високий якісного складу студентів кафедри історії.

3. Зміст підготовки фахівців

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Мета підготовки істориків у НаУКМА, з одного боку, визначається затребуваністю у висококваліфікованих фахівцях з історії, які володіють найновішим методологічним інструментарієм і є інтегрованими в міжнародну наукову спільноту. З іншого боку – потребою українського суспільства у професіоналах зі знанням іноземних мов, загальногуманітарною підготовкою, здатними критично мислити, аналізувати явища минулого і сучасного, опрацьовувати великі обсяги інформації, писати різножанрові тексти тощо. Мета визначає зміст підготовки фахівців-істориків у НаУКМА на перетині конкретно-історичного і загальногуманітарного знання і компетентностей, а також ґрунтовної мовної підготовки. Таким чином, програма підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр має на меті забезпечити студентів фундаментальними і спеціальними знаннями з історії, підготувати їх до професійної діяльності та продовження навчання на магістерському освітньому рівні.

Експертна комісія встановила наявність затверджених у відповідному порядку документів, у яких розкривається зміст підготовки фахівців, а саме: освітньо-професійної програми, освітньо-професійної характеристики, навчального плану і пояснювальної записки до нього, засобів діагностики якості освіти.

Змістовна частина підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» відповідає освітньо-професійній програмі підготовки бакалавра та освітньо-кваліфікаційній характеристиці у галузі знань 0203 «Гуманітарні науки», що розроблені кафедрою історії НаУКМА відповідно до державних і галузевих нормативних документів і затверджені Вченою радою НаУКМА 28 листопада 2013 року.

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» в НаУКМА передбачає опанування двома циклами: нормативних навчальних дисциплін і практичної підготовки (161 кредит ЄКТС) і вибіркового навчальних дисциплін (71,5 кредит ЄКТС). Це відповідає нормативним актам Міністерства освіти і науки України. Нормативні й вибіркові професійно-орієнтовані дисципліни поділені на два змістові блоки:

- Всесвітня історія;
- Історія України.

Важливою складовою освітньо-професійної підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» є державна атестація у формі захисту кваліфікаційної роботи, що складає 7,5 кредитів ЄКТС.

Експертна комісія встановила, що для виконання освітньо-професійної програми студент має загалом прослухати дисциплін і виконати практик на

Голова комісії _____ А. Г. Морозов

240 кредитів. Забезпечено дотримання співвідношення навчального часу між циклами підготовки.

Перелік і обсяг нормативних і вибіркових дисциплін, послідовність їхнього вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їхній обсяг, графік навчального процесу, форми підсумкового контролю відображені у навчальному плані підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.020302 «Історія», розробленому кафедрою історії НаУКМА відповідно до державних і галузевих нормативних документів і затвердженому Вченою радою НаУКМА.

Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складено робочий навчальний план і графік навчального процесу. Аудиторне навантаження на студентів на тиждень повністю відповідає нормативам.

Проведена експертиза встановила, що кожна дисципліна, передбачена навчальним планом, забезпечена навчально-методичними комплексами і робочими програмами (планами), складеними викладачами, відповідними джерелами і літературою, методичними і дидактичними матеріалами. У процесі навчання, окрім доступної в бібліотеках літератури, студенти мають змогу послуговуватись онлайн-ресурсами. Також, студенти забезпечені методичними матеріалами й рекомендаціями для написання курсових робіт (на 2-му і 3-му роках навчання) і випускової кваліфікаційної роботи.

Важливою складовою підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» є проходження нормативних музейної (на 1-му році навчання) й археологічної (на 2-му році навчання) практик. Експертна комісія встановила, що музейна (ознайомча) і навчальна (археологічна) практики повністю забезпечені програми й базами практик.

Висновок:

На підставі аналізу наданих матеріалів (ОПП, ОКХ, навчального плану і пояснювальної записки, робочих навчальних планів, засобів діагностики якості освіти тощо) експертна комісія констатує, що зміст підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» повністю відповідає акредитаційним вимогам, потребам ринку праці і затребуваності українського суспільства у відповідних фахівцях, що володіють конкретно-історичним і фундаментальним гуманітарним знанням, а також ґрунтовною мовною підготовкою.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Експертна комісія констатує, що організацією навчального процесу як системи заходів, спрямованих на реалізацію освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів історії в НаУКМА, опікується випускова кафедра історії. На підставі державних і галузевих нормативних документів, кафедрою розроблено навчальний план підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» галузі знань 0203 «Гуманітарні науки». Навчальний план визначає організацію навчального процесу, регламентує перелік і обсяг нормативних і вибіркового дисциплін, послідовність їхнього вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їхній обсяг, графік навчального процесу, форми та засоби підсумкового контролю.

Для конкретизації планування навчального процесу на кожному навчальний рік кафедра складає робочий навчальний план, а також розробляє робочі програми нормативних і вибіркового дисциплін, що відображають конкретний зміст, послідовність, організаційні форми та обсяг їх вивчення, тематичний план, форми та засоби поточного і підсумкового контролю, умови визначення навчального рейтингу.

Експертна комісія встановила, що забезпеченість програмами і робочими програмами напряму підготовки 6.020302 «Історія», а також рівень виконання навчального плану і робочих програм дисциплін становить 100%.

Навчання студентів НаУКМА здійснюється на основі індивідуального планування. На підставі робочих навчальних планів студенти щороку складають індивідуальні навчальні плани, що включають усі нормативні та частину вибіркового навчальних дисциплін, і затверджують їх в встановленому порядку.

Основними формами організації навчання у НаУКМА є аудиторні заняття, лекції та семінарські заняття, а також самостійна робота студентів.

Навчальний процес на кафедрі історії забезпечений навчально-методичними матеріалами з усіх дисциплін. Навчальні програми з кожної дисципліни містять необхідні бібліографічні відомості щодо посібників, монографій, статей, публікацій джерел, що їх можуть використовувати студенти. Низка навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом підготовки бакалаврів історії, забезпечена навчальними посібниками, у тому числі авторства викладачів кафедри. Студенти також широко послуговуються монографіями, науковими статтями, у тому числі іноземними мовами, публікаціями джерел.

Кафедрами НаУКМА, які забезпечують підготовку студентів за напрямом 6.020302 «Історія», накопичений значний досвід у розробці засобів діагностики якості освіти, зокрема, в проведенні поточного і підсумкового

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

контролю з різних дисциплін; перевірі залишкових знань студентів, для чого з кожної дисципліни розроблено пакети комплексних контрольних робіт.

Встановлено, що рівень поточних знань студентів оцінюється відповідно до методики рейтингової оцінки. Сутність методики полягає у визначенні поточного рейтингу студента, що розраховується як сума балів за всіма видами практичних завдань та результатами самостійної роботи і нарощується протягом семестру.

Формами підсумкового контролю є екзамени і заліки (диференційовані за 100-бальною рейтинговою системою). Заліками або екзаменами підсумовуються всі нормативні курси, а вибіркові тільки заліками. Нормативні професійно-орієнтовані дисципліни мають форму контролю екзамен.

Важливу роль у фаховій підготовці здобувачів освітнього ступеня бакалавр відіграє виконання курсових робіт, яке передбачає закріплення, поглиблення та узагальнення теоретичних, методологічних та історіографічних знань, отриманих студентами під час навчання, та їхнє застосування для самостійної наукової роботи. Навчальним планом напряму підготовки 6.020302 «Історія» передбачено написання студентами курсової роботи на 2-му й 3-му роках навчання. Результати перевірки свідчать, що кафедра історії забезпечує висококваліфіковане керівництво курсовими роботами студентів, а також надає їм необхідні методичні матеріали й рекомендації щодо їхньої підготовки.

Експертна комісія встановила, що тематика курсових робіт розробляється викладачами кафедри і відповідає навчально-науковим пріоритетам кафедри, виходить із наукових зацікавлень студентів, а також можливостей забезпечення кваліфікованого керівництва з боку викладачів кафедри.

Важливою складовою підготовки бакалаврів історії є практика. Навчальний план напряму підготовки 6.020302 «Історія» передбачає проходження студентами музейної (ознайомчої) практики на 1-му році навчання і навчальної (археологічної) практики на 2-му році навчання. Керівниками практик призначаються викладачі кафедри, які мають значний педагогічний досвід та відповідну спеціалізацію.

Експертиза показала, що практики є повністю забезпечені навчальними програмами, рекомендаціями, базами практик. Зокрема, базою навчальної археологічної практики є Археологічна експедиція НаУКМА («Положення про Археологічну експедицію НаУКМА», ухвала Вченої Ради НаУКМА протокол № 12(7) від 12 січня 2002 р., наказ № 135 від 4 квітня 2002 р.).

Підсумкова атестація студентів напряму підготовки 6.020302 «Історія» проводиться відповідно до нормативної бази у вигляді захисту

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

кваліфікаційної роботи. Бакалаврська кваліфікаційна робота є підсумковим показником рівня підготовки студентів до фахової та дослідницької діяльності історика.

Теми кваліфікаційних робіт обговорюються на засіданні випускової кафедри і затверджуються наказом по університету. Під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що студенти кафедри повністю забезпечені методичними матеріалами щодо написання, оформлення і захисту кваліфікаційних робіт, розробленими викладачами кафедри.

Керівниками бакалаврських робіт є професори і доценти кафедри історії НаУКМА, а рецензентами – провідні фахівці з освітніх і дослідницьких установ України та з-за кордону.

Експертною комісією було встановлено, що державна атестація в НаУКМА здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Метою атестації здобувачів освітнього ступеня бакалавр є здійснення перевірки і оцінки знань випускників, їхньої науково-практичної та теоретичної підготовки.

Державна атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.020302 «Історія», з використанням загальнодержавних методів комплексної атестації: захисту випускної кваліфікаційної роботи. Підсумкову, диференційовану за чотирибальною шкалою, оцінку випускної кваліфікаційної роботи виставляє Екзаменаційна комісія. Її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

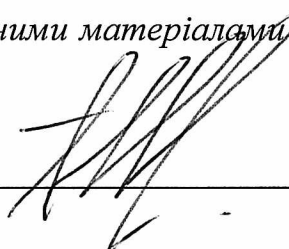
Присвоєння освітнього ступеня «бакалавр історії» здійснюється Екзаменаційною комісією. Кращі кваліфікаційні дослідження можуть бути рекомендованими членами Екзаменаційної комісії до друку у фахових періодичних виданнях.

Експертна комісія хоче окремо відзначити ту увагу, яка приділяється кафедрою історії дотриманню принципів доброчесності при написанні кваліфікаційної роботи. Зокрема, усі роботи, що подаються до захисту проходять обов'язкову перевірку на плагіат. У випадку виявлення плагіату в кваліфікаційній роботі, така робота до захисту не допускається.

Висновок:

Експертна комісія встановила, що підготовку здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» у Національному університеті «Киево-Могилянська академія» на 100% забезпечено навчально-методичними матеріалами відповідно до Ліцензійних умов і вимог з акредитації.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Експертна комісія відзначає, що запорукою високого рівня підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр з історії в НаУКМА є потужний кадровий потенціал випускової кафедри історії, що забезпечує навчальний процес. У 2017–2018 навч. році підготовку здобувачів освітнього ступеня бакалавр на кафедрі забезпечує 22 особи. З них – на постійній основі на кафедрі працюють 11 осіб, 100% з яких мають наукові ступені і вчені звання. А саме, 3 доктори наук (27%), 2 з яких мають вчене звання професора, 8 кандидатів наук (73%), 7 з яких мають вчене звання доцента. Поряд з кафедрою історії, у підготовці здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» задіяно 9 кафедр. Навчальний процес забезпечують 13 осіб, з яких 100% працюють на постійній основі; 12 викладачів (92%) мають наукові ступені та вчені звання. Загальна кількість докторів наук, які задіяні у підготовці здобувачів освітнього ступеня бакалавр – 7 (54%), кандидатів наук – 5 (38%).

З 2012 року випускову кафедру історії очолює доцент, доктор філософії в галузі історії, кандидат історичних наук Наталя Василівна Шліхта. Науковий ступінь доктора філософії Н. В. Шліхта отримала у 2005 р., закінчивши докторантуру і захистивши дисертацію в Центральноевропейському університеті (м. Будапешт, Угорщина), що має подвійну акредитацію: угорську та Сполучених Штатів Америки. Окрім Центральноевропейського університету, в якому вона також закінчила магістерську програму з історії, у 2002–2003 рр. навчалась на теологічному факультеті Кембриджського університету (м. Кембридж, Великобританія).

Н. В. Шліхта є автором близько 50 публікацій, опублікованих у вітчизняних і зарубіжних виданнях. Серед них – 1 монографія, 2 посібники з грифом МОН, 6 статей у міжнародних виданнях, що індексуються в наукометричних базах даних (Web of Science, Scopus). Вона є учасником численних міжнародних наукових і науково-освітніх програм і проектів. Є учасником і організатором міжнародних наукових форумів.

Керує науковою роботою студентів і аспірантів кафедри історії; під її керівництвом успішно захищено дві кандидатські дисертації. У грудні 2017 р. пройшла підвищення кваліфікації на кафедрі історії України Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Кафедра історії зорієнтована на тісне поєднання викладацької та наукової діяльності. Викладачі кафедри розробляють навчальні посібники, є авторами численних монографій, статей, у тому числі надрукованих у зарубіжних виданнях і таких, що індексуються в наукометричних базах

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

даних (Web of Science, Scopus). Кафедра історії щороку готує фахове видання «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (з 1998 року), протягом 2001–2015 рр. видавала також фахове видання «Магістеріум. Історичні студії». Також, кафедра залучена до видання щорічників «Київська Академія» та «Kyiv-Mohyla Humanities Journal» (Web of Science). Кафедра регулярно організовує наукові семінари та конференції (багато з яких міжнародні), у тому числі і студентські. Зокрема, щороку кафедра проводить науковий семінар «Проблеми освіти й освіченості в середньовічній та ранньомодерній Україні» в рамках Днів науки в НаУКМА.

З 1998 року при кафедрі діє аспірантура (у 2016 р. ліцензовано PhD програму за спеціальністю 032 «Історія та археологія», спеціалізація «Історія»), в якій у 2017–2018 навч. році навчаються 9 аспірантів. З 2001 року діє докторантура, в якій у поточному навчальному році навчається 1 докторант. За останні три роки (2015–2017) аспірантами кафедри захищено 4 кандидатські дисертації, а викладачі кафедри захистили 3 докторські дисертації, що є безумовним свідченням високого наукового потенціалу випускової кафедри історії.

У 2005–2015 рр. кафедра історії брала участь у міжнародному освітньому проекті «Програма академічних стипендій Інституту Відкритого суспільства» (м. Будапешт, Угорщина) (OSI/HESP Academic Fellowship Program); а у 2006–2012 рр. – в освітньому проекті «Регіональний семінар із вдосконалення викладання» Інституту Відкритого суспільства (м. Будапешт) (Regional Seminar for Excellence in Teaching).

За останні п'ять років усі викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації, про що наявна необхідна документація. Зокрема, штатні викладачі захистили дві докторські дисертації, також четверо штатних викладачів отримали вчене звання доцента. Також, викладач кафедри О. А. Хоменко успішно пройшла переатестацію свого наукового ступеня PhD (наданого в Токійському університеті, Японія) на науковий ступінь кандидата історичних наук.

Результати акредитаційної експертизи свідчать, що кафедра історії зорієнтована на тісне поєднання освітньої та науково-дослідної діяльності, залучення до наукової діяльності здобувачів усіх трьох освітніх рівнів, що навчаються на кафедрі.

З часу попередньої акредитації на кафедрі історії виконувались чотири наукові теми:

I. Тема: Історія України в контексті історії Центрально-Східної Європи.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Мета: дослідження історії України як окремої політичної і культурної одиниці та як частини держав, до яких вона входила – польсько-литовської, російської, австрійської, СРСР; аналіз головних напрямів еволюції історії та культури країн Центрально-Східної Європи як макроструктури, з якою органічно пов'язана історія України.

Керівник: д-р іст. н., проф. Н. М. Яковенко

Термін виконання: 01.2010-12.2014

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0110U001734

II. Тема: Національна самобутність і порівняльне державотворення в історії.

Мета роботи: комплексне вивчення формування націй і державотворчих процесів у порівняльній перспективі; національна історія в загальноєвропейському і світовому контексті.

Керівник: д-р іст. н., проф. М. В. Кірсенко

Термін виконання: 01.2013–12.2017

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0110U001652

III. Тема: Новітні напрямки дослідження та методик викладання історії (у співробітництві з міжнародними інституціями).

Мета: Запровадження дослідницьких напрямків історичної антропології та усної історії у навчальний процес із застосуванням новітніх методик викладання.

Керівники: д-р іст. н., проф. Н. М. Яковенко, PhD, к. і. н., доц. Н. В. Шліхта.

Термін виконання: 09.2006–06.2015

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: Не реєструвалася

IV. Тема: Україна в процесах соціокультурних трансформацій: історична спадщина та новітні прояви.

Керівник: д-р іст. н., проф. Н. М. Яковенко

Термін виконання: 01.2017–12.2021

Реєстраційний номер в УкрІНТЕІ: 0117U004140

На кафедрі історії діє аспірантура із таких спеціальностей:

07.00.01 – Історія України

07.00.02 – Всесвітня історія

З 2016 р. – діє ліцензована аспірантура за спеціальністю 032 «Історія та археологія», осітньо-наукова програма «Історія».

За 2013-2017 рр. викладачами, що працюють на постійній основі, викладачами-сумісниками та докторантами й аспірантами кафедри було захищено 3 докторські (Горіна С. М., Старченко Н. П., Яременка М. В.) і 4

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

кандидатські (Гаврилюка І. В., Будз К. М., Іщенко Д. В., Хом'як О. В.) дисертації. Також, викладач кафедри Хоменко О. А. успішно пройшла переатестацію свого наукового ступеня PhD (наданого в Токійському університеті, Японія) на науковий ступінь кандидата історичних наук (2013).

Кафедра історії за 2013–2017 рр. видала такі періодичні збірники: фахові видання «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки» (5 випусків), та «Магістеріум. Історичні студії» (1 випуск); міжнародний науковий рецензований щорічник «Київська Академія» (спільно з кафедрою філософії та релігієзнавства НаУКМА) (3 випуски); електронний англomовний рецензований журнал відкритого доступу, що входить до наукометричної бази Web of Science: Emerging Sources Citation Index – «Kyiv-Mohyla Humanities Journal» (фахова група «Історія» є складовою редакційної колегії) (4 випуски). Додатково, силами викладачів кафедри за звітний період 2013–2017 рр. було підготовлено і опубліковано 3 збірники наукових праць.

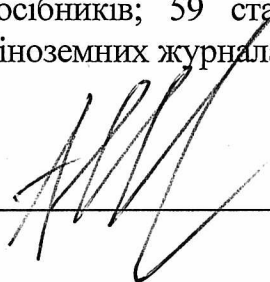
За звітний період 2013–2017 рр. кафедра історії виступила організатором численних наукових заходів, серед яких 6 міжнародних конференцій і семінарів. Також, силами кафедри історії щороку проводиться науковий семінар «Проблеми освіти й освіченості в ранньомодерній Україні» в рамках Днів науки в НаУКМА та відбувається щотижневий семінар для аспірантів та молодих науковців «Проблеми вивчення середньовічної та ранньомодерної історії» (керівник проф. Н. М. Яковенко).

Результати наукових досліджень використовуються при викладанні курсів на бакалаврському і магістерському рівнях вищої освіти.

Кафедра історії співпрацює з численними науковими інституціями в Україні та поза її межами, серед яких: Інститут історії України НАН України; Інститут української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України; Український католицький університет (Львів); Харківський національний університет імені В. М. Каразіна; Полтавський національний університет імені В. Г. Короленка; Варшавський університет (Польща); Міланський університет (Італія); Український науковий інститут Гарвардського університету (США); Канадський Інститут українських студій Університету Альберти (м. Едмонтон, Канада); Центральноєвропейський університет (м. Будапешт, Угорщина).

Узагальнюючі показники наукової діяльності викладачів кафедри історії за 2013–2017 рр., як засвідчує перевірка поданої документації, є такими: 8 монографій, 9 підручників і посібників; 59 статей у провідних фахових українських журналах; 54 статті в іноземних журналах; 338 виступів на наукових конференціях.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Висновок:

Експертна комісія перевірила документообіг з кадрових питань, зокрема, наявність документів про освіту, трудові книжки, документи про підвищення кваліфікації, та констатує, що кадровий склад кафедри історії, що забезпечує підготовку здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія», наукова робота та педагогічні кваліфікації науково-педагогічних працівників повністю відповідають Ліцензійним умовам та вимогам до акредитації напряму.

Водночас, експертна комісія висловлює побажання збільшити представництво (кількість публікацій) науково-педагогічних працівників кафедри історії в наукометричних виданнях, як-от: Scopus, Web of Science, Index Copernicus.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Проведена акредитаційна експертиза засвідчує, що Національний університет «Києво-Могилянська академія» має належну матеріально-технічну базу. Навчальний процес забезпечений аудиторним фондом, адміністративними приміщеннями, що є власністю університету. Навчальні приміщення Національного університету «Києво-Могилянська академія» розташовані на чотирьох майданчиках: на вул. Сковороди, 2, 14, вул. Волоській, 8/5, вул. Набережно-Хрещатицькій, 27 та вул. Глазунова, 2/4.

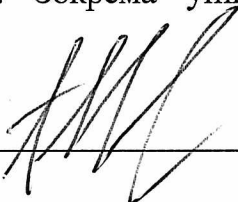
Усі приміщення НаУКМА відповідають санітарним і будівельним нормам, а також нормам з охорони праці, знаходяться в задовільному санітарно-технічному стані і забезпечені необхідним обладнанням. За висновками державної санітарно-епідеміологічної служби та протипожежної безпеки, в університеті можна здійснювати освітню діяльність в усіх навчальних приміщеннях.

Навчання в університеті здійснюється у навчальних корпусах загальною площею будівель 41497 кв. м., при цьому загальна площа університету – 57336 кв. м. Кількість площ навчально-лабораторних приміщень на 1 студента становить 10,2 кв. м., що повністю відповідає нормативам.

У навчальному процесі використовуються 182 аудиторій, у тому числі: лекційні та аудиторні приміщення -111, з яких 35 обладнані аудіо-, відео-технікою; навчальні лабораторії – 22; спеціалізовані комп'ютерні лабораторії – 32; спеціалізовані кабінети -13; спортивні зали - 4.

Навчальний процес забезпечується обладнанням, приладами, інструментами та матеріалами, у відповідності до вимог навчальних планів і програм навчальних дисциплін. Зокрема університет має: інформаційно-

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

обчислювальний центр; навчальну лабораторію з інформатики; відділ технічних засобів навчання.

Забезпечення університету комп'ютерною технікою відповідає нормативним вимогам. Загальна кількість комп'ютерів становить 480 одиниць, строки експлуатації яких не більше восьми років; усі комп'ютери мають вихід до мережі Інтернет.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» має розвинуту соціальну інфраструктуру, яку складають:

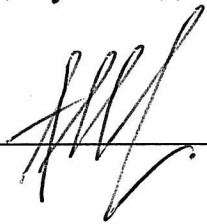
- 4 гуртожитки для студентів і аспірантів, загальною площею 15839 кв. м. (площа на 1 студента становить 6 кв. м, що відповідає нормативам);
- бібліотека, загальною площею 5475 кв. м;
- медчастина;
- їдальні і кафе, загальною площею 5200 кв. м;
- культурно-мистецький центр з актовою залою на 700 місць, додатково актова зала на 200 місць та кінозал на 50 місць;
- служба соціально-психологічної адаптації; центр працевлаштування студентів та випускників;
- кредитна спілка «Поміч»;
- спортивний зал та три зали силової підготовки.

Експертна комісія встановила, що навчально-виховна робота здійснюється кафедрою історії на території НаУКМА.

Кафедра історії розташована в 10 кімнатах загальною площею 245,3 кв. м (корпус № 5, кімнати № 104-109, 113-116). З них безпосередньо до проведення занять залучені кімната 104 (площею 39 кв. м, 9 столів, 18 посадочних місць) і кімната 109 (площею 54 кв. м, 14 столів, 28 посадочних місць). Також, заняття з окремих дисциплін навчального плану відбуваються в аудиторних приміщеннях Центру польських і європейських студій імені Єжи Гедройця (площею 156,3 кв. м і 30,6 кв. м, відповідно, на 50 і 15 посадочних місць). Окрім того, в навчальному процесі задіяне приміщення науково-дослідного центру «Спадщина Києво-Могилянської Академії» (5-114), у якому знаходиться підсобна бібліотека кафедри історії з багатим книгофондом для забезпечення професійно-орієнтованих історичних дисциплін.

Решта аудиторій для проведення занять за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» надаються за межами кафедри на території НаУКМА у корпусах 1, 3, 8, 9 за погодженням з деканатом Факультету гуманітарних наук. Щоб забезпечити необхідні умови для проведення занять і належного

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

виконання навчального плану, обладнано спеціалізовані кабінети, обладнані мультимедійним обладнанням і комп'ютерні лабораторії.

Кафедра історії технічно оснащена таким чином: принтер лазерний – 1 шт., системний блок – 6 шт., монітор – 6 шт., телефон – 7 шт., комп'ютер – 3 шт., телевізор – 1 шт., відеомагнітофон – 1 шт., сканер – 2 шт., багатофункціональний пристрій UMAX – 1 шт., багатофункціональний пристрій Samsung – 1 шт. Кафедра має телефонний зв'язок; усі комп'ютери підключено до мережі Інтернет. Центр польських і європейських студій обладнані таким чином: 2 монітори, 2 системних блоки, 2 акустичні системи, 2 магнітоли, 1 проектор, 1 сканер, 2 ноутбуки, 1 факс.

Окрім бібліотеки НаУКМА, до послуг студентів є підсобне бібліотечне зібрання кафедри історії, укомплектоване літературою до професійно-орієнтованих курсів. Студенти мають змогу відвідувати сеанси університетського кіноклубу; частина цих сеансів присвячена показу документальних і художніх стрічок на історичну тематику і включена до вибіркової частини низки професійно-орієнтованих дисциплін. На території кафедри відбуваються наукові семінари Товариства дослідників Центрально-Східної Європи, які можуть відвідувати студенти, а також розміщується науково-дослідний центр «Спадщина Києво-Могилянської Академія».

Висновок:

Експертна комісія встановила, що матеріально-технічна база університету і випускової кафедри історії відповідає чинним нормативам за всіма параметрами. Документи, що засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу, висновки про відповідність наявних приміщень санітарним і будівельним нормам, а також нормам протипожежної безпеки наявні.

Разом з тим, експертна комісія рекомендує інтенсивніше здійснювати оновлення комп'ютерної техніки, забезпеченої пакетами ліцензованих прикладних програм задля подальшого розвитку матеріально-технічної бази та покращення освітнього процесу.

7. Інформаційне забезпечення навчального процесу

Офіційним електронним ресурсом Національного університету «Києво-Могилянська академія» є його веб-сторінка: <http://www.ukma.edu.ua/>. Експертна комісія перевірила інформацію, яку веб-сторінка університету подає про: умови вступу, перебіг вступної кампанії; історію КМА і сьогодення університету (структурні підрозділи, студентське життя тощо); наукову діяльність НаУКМА та його окремих підрозділів, наукову (докторську) освіту; освітню діяльність НаУКМА, структурні підрозділи, що

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

її провадять, освітні програми; основні ресурси університету.

У процесі навчання та науково-дослідної діяльності студенти, викладачі, аспіранти та співробітники університету мають змогу швидко та ефективно отримувати інформацію, скориставшись фондами наукової бібліотеки, яка є навчально-допоміжним, інформаційним, науковим, культурно-освітнім структурним підрозділом університету. Бібліотека розташована в корпусах НаУКМА. Обслуговування користувачів відбувається через 13 читальних залів загальною площею 2523,8 кв.м; посадкових місць – 570, що відповідає нормативам.

Загальний фонд бібліотеки становить: 972 397 примірників. Загальний електронний фонд – 105 989 назв електронних видань, 32 бази даних.

У бібліотеці створені необхідні умови для забезпечення навчального процесу, а також надаються додаткові послуги: сканування, друк документів, запис на електронні носії тощо.

Експертна комісія встановила, що усі дисципліни, внесені до навчального плану напряму підготовки 6.020302 «Історія», повністю забезпечені сучасною навчальною, науковою та навчально-методичною літературою, кількість якої на 1 студента повністю відповідає нормативам. Також, студенти мають змогу послуговуватись фаховими періодичними виданнями; кількість видань історичного напрямку, на які наявна актуальна підписка в бібліотеці НаУКМА – 125 і 132 електронні.

Експертна комісія позитивно відзначає, що в бібліотеці створені умови віддаленого доступу до каталогів провідних наукових бібліотек України і світу, чим широко послуговуються студенти кафедри історії, передовсім при написанні курсових і кваліфікаційних робіт.

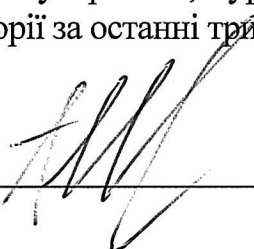
Висновок:

Інформаційне забезпечення напряму підготовки 6.020302 «Історія» в Національному університеті «Киево-Могилянська академія» за кількісними і якісними характеристиками повністю відповідає вимогам до акредитації і дозволяє забезпечити якісну підготовку фахівців.

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

Під час акредитаційної експертизи було здійснено усебічно перевірку якості підготовки студентів кафедри історії. Для цього, було проаналізовано результати проведення комплексних контрольних робіт, а також проведені додаткові заміри залишкових знань, проаналізовані результати останньої переракредитаційної сесії, захисту практик, курсових робіт, а також державної атестації студентів кафедри історії за останні три роки.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Результати переа kredитаційної заліково-екзаменаційної сесії засвідчують високі показники у навчанні, продемонстровані студентами напряду, що акредитується. Так, з циклу нормативних дисциплін студенти продемонстрували 97% успішності і 71% якості навчання, а з циклу вибіркових, відповідно, – 99% і 88%. Підсумовуючи, 98% студентів-істориків успішно склали сесію, при цьому 80% продемонстрували знання, оцінені на «відмінно» і «добре», що повністю відповідає нормативам.

Про високу якість фахової підготовки студентів свідчить і аналіз результатів, продемонстрованих студентами під час захисту курсових (загальна кількість – 123) і кваліфікаційних (загальна кількість – 64) робіт за останні три навчальні роки. Так, при 100% успішності державної атестації, від 89% до 92% студентів захистили свої дипломні роботи на «відмінно» і «добре». Експертна комісія перевірила 20% захищених кваліфікаційних робіт і 20% захищених курсових робіт, проаналізувавши їх тематику, історіографічну і джерельну базу, використану студентами методологію дослідження, а також результати захистів і державної атестації. Додатково була проаналізована документація з музейної та археологічної практик, а також результати захисту практик.

У ході акредитаційної експертизи було перевірено пакети комплексних контрольних робіт, розроблених викладачами кафедри історії, а також здійснена перевірка залишкових знань студентів з нормативних і вибіркових дисциплін. Комісія констатує, що пакети контрольних робіт розроблені згідно з навчальним планом і робочими програмами дисциплін, а питання охоплюють весь навчальний контент.

Членами експертної комісії було проаналізовано результати проведених ККРів з таких дисциплін: «Англійська мова», «Історія України»; «Вступ до історії», «Історія західної цивілізації: від Ренесансу до Просвітництва (1492–1789)»; «Історія країн Африки, Азії та Латинської Америки», «Історія дипломатії ХІХ–ХХ ст.».

Також, за затвердженим графіком були проведені заміри залишкових знань з дисциплін «Основи археології», «Середньовічна історія України» (3 рік навчання), «Історія України ХХ ст.». У кожному з випадків ККРи виконували 100% студентів групи. Аналіз виконання ККРів засвідчив, що розбіжність між результатами перевірки залишкових знань студентів під час самоаналізу та при проведенні акредитаційної експертизи не перевищує встановлених нормативів.

Результати виконання студентами комплексних контрольних робіт відображені у зведеній відомості. Студенти-історики загалом продемонстрували 98,5% успішність (100% з нормативних і 97% з вибіркових) і, відповідно, на 68% якісно (70% з нормативних і 66% з вибіркових) виконали запропоновані завдання, що загалом відповідає як їхнім результатам, продемонстрованим під час

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

самоаналізу так і повністю узгоджується з нормативами. Розбіжність між оцінками експертів і виставленими під час самоаналізу не перевищує встановлених нормативів.

Період роботи експертної комісії співпав із роботою Екзаменаційної комісії, що провадить державну атестацію здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» у період з 6 по 8 червня. Члени експертної комісії взяли участь у роботі Екзаменаційної комісії, перевіряючи роботи, будучи присутніми на захистах і беручи участь в обговоренні робіт. За результатами захистів експертна комісія вважає за необхідне відзначити високий фаховий рівень написаних робіт, наукову новизну, вагому теоретичну й методологічну базу досліджень, обґрунтованість їхніх висновків.

Експертна комісія відзначила постійне залучення студентів до науково-дослідної роботи: написання статей, участі в диспутах, конференціях та інших наукових заходах, що їх організовує кафедра. Okремо варто відзначити діяльність створеного у 2012 році студентами кафедри наукового товариства Potluck.

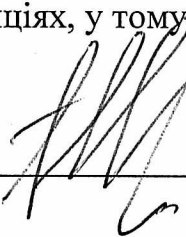
Студенти кафедри історії також мають можливість долучатися до діяльності Центру польських та європейських студій в НаУКМА, яким керують викладачі кафедри. Для них Центр – це знайомство з доробком українських та зарубіжних дослідників, участь у дискусіях, презентаціях книг, спроба організувати власні заходи тощо.

Таким чином, науково-дослідна робота студентів кафедри історії здійснюється в таких формах:

- навчальна науково-дослідна робота, передбачена навчальним планом: написання кваліфікаційних робіт, курсових робіт; письмових дослідницьких робіт з окремих дисциплін;
- апробація результатів досліджень: виступи на конференціях, семінарах, публікація статей;
- організація діяльності студентського наукового товариства Potluck;
- участь у діяльності Центру польських та європейських студій імені Єжи Гедройця.

Така студентська активність була неодноразово відзначена. Чимало студентів кафедри отримали різні стипендії, премії, стали переможцями конкурсів, у тому числі і всеукраїнських. Студенти-історики беруть активну участь у програмах молодіжних обмінів, переважно *Erasmus+*, літніх/зимових школах, конференціях, у тому числі і міжнародних.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Значна частка випускників бакалаврської програми з історії продовжують своє навчання на магістерському освітньому рівні. Вони вступають на магістерські програми з історії як в НаУКМА, так і в інших навчальних закладах як в Україні, так і за кордоном.

Окрім того, маючи ґрунтовну не лише історичну, але й ширше гуманітарну, освіту, добру мовну підготовку, навички опрацювання великих обсягів інформації і написання ґрунтовних і значних за обсягом текстів, випускники кафедри історії вступають на інші магістерські програми, як в НаУКМА, так і в інших вишах. Найчастіше, вони продовжують своє навчання як журналісти, політологи, PR-менеджери, фахівці з міжнародних відносин, рідше – як філологи і культурологи.

В окремих випадках випускники бакалаврської програми з історії надають перевагу практичній діяльності, а не продовженню навчання, хоча відсоток їх є незначним (близько 10-15%). У такому випадку вони часто роблять успішну кар'єру, переважно як журналісти/кореспонденти, перекладачі, працівники рекламних агенцій, музейних і архівних установ тощо.

Таким чином, проведена акредитаційна експертиза засвідчує, що підготовка фахівців з історії в НаУКМА дає ґрунтовне історичне і, ширше, гуманітарне знання. Поєднання фахових знань зі здатністю до критичного мислення, опрацювання великих обсягів інформації, навичками написання наукових текстів, до чого додається володіння англійською та іншими іноземними мовами, створює добрі перспективи для продовження навчання на магістерському рівні і, загалом, для соціальної адаптації випускників.

Висновок:

Експертна комісія констатує, що рівень і якість професійної підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» повністю відповідає Ліцензійним умовам і державним вимогам до акредитації.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

«ПОГОДЖЕНО»

Голова експертної комісії МОН України

А. Г. Морозов

«4» червня 2018 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія»

«4» червня 2018 р.

ГРАФІК

написання комплексних контрольних робіт

студентами напряму підготовки: 6.020302 «Історія» / спеціальності: 032 «Історія та археологія»

галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» / 03 «Гуманітарні науки»

Національного університету «Києво-Могилянська академія»

№ з/п	Спеціальність / напрям підготовки	Дисципліна	Курс	Дата	Аудиторія	Викладач	Експерт МОН України	Початок роботи
1	Історія та археологія	Основи археології	II	04.06.2018	8-7	проф. Отрошенко В. В.	доц. Немченко І. В.	10.00
2	Історія	Середньовічна історія України	III	04.06.2018	8-7	ст. викл. Арістов В. Ю.	доц. Немченко І. В.	13.30
3	Історія	Історія України XX ст.	IV	05.06.2018	5-109	доц. Бажан О. Г.	проф. Морозов А. Г.	10.00

Завідувач кафедри історії

Н. В. Шліхта

Член експертної комісії

І. В. Немченко

Голова комісії

А. Г. Морозов

Таблиця 1

Зведена відомість результатів виконання комплексних контрольних робіт при акредитаційній експертизі студентами напрямку підготовки: 6.020302 «Історія» / спеціальності: 032 «Історія та археологія» галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» / 03 «Гуманітарні науки» Національного університету «Києво-Могилянська академія»

№ з/п	Дисципліна	Кількість Студентів, рік навчання	Виконували ККР		3-х одержали оцінки					Абсолютна успішність, %	Якість, %	Самоаналіз			
			осіб	%	5	4	3	2	1			Успішність, %	Якість, %		
3 циклу нормативних навчальних дисциплін															
1.	Середньовічна історія України	24(III)	24	100	11	46	7	29	6	25	-	100	75	100	79
2.	Історія України XX ст.	28(IV)	28	100	3	11	15	54	10	35	-	100	65	100	68
	Всього:			100		28,5		41,5		30		100	70	100	73,5
3 циклу вибіркових навчальних дисциплін (професійної підготовки)															
3.	Основи археології	32 (II)	32	100	7	22	14	44	10	31	1	97	66	91	63
	Всього:			100		22		44		31		97	66	91	63
	Середній показник:			100		25		43		30,5		98,5	68	95,5	68

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор

Морозов А. Г.

Член експертної комісії:

кандидат історичних наук, доцент

Немченко І. В.

Ознайомлений

Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Мелешевич А. А.

Голова комісії

А. Г. Морозов

9. Опис внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»

НаУКМА пропонує своїм студентам навчальні послуги та унікальну внутрішню культуру, що спрямовані на розкриття їхнього інтелектуального потенціалу, персональний розвиток, чесності, відповідальності, лідерських якостей, здатності критично мислити.

Національний університет «Києво-Могилянська академія» несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг і забезпечення цієї якості, спираючись на внутрішню академічну культуру могилянської громади (студентів, викладачів і співробітників), інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу, взаємодію та професіоналізм усіх своїх підрозділів. Якість НаУКМА спирається на власні місію, візію та цінності, принципи академічної свободи, відкритості до нових знань та критики, чесності і толерантності у ставленні до всіх своїх членів і партнерів.

Головні цілі та завдання внутрішньої системи забезпечення якості:

- найкращі випускники;
- постійний розвиток репутаційного капіталу;
- створення інноваційної екосистеми з належною матеріально-технічною базою та зацікавленістю всіх співробітників у покращенні результатів своєї праці;
- входження до переліку 500 кращих університетів світу;
- задоволення вимог роботодавців, певних галузей індустрії або регіонів;
- реалізація проекту «Цифровий університет».

Забезпечення якості НаУКМА складається з наступних частин:

1. Координація дій і забезпечення лідерства всіх суб'єктів освітнього процесу університету, оптимальний розподіл функцій та повноважень, прозорість прийняття рішень на всіх управлінських рівнях. Зокрема в НаУКМА у 2016 р. були створені спеціальні підрозділи: Центр забезпечення якості освіти, що співпрацює з Комітетом з якості Вченої Ради в режимі виконавчого підрозділу.

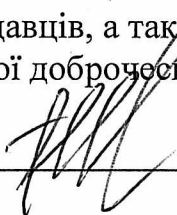
2. Студентоорієнтоване навчання (student-oriented learning), викладання та оцінювання.

3. Система вільного творчого навчання (Liberal Arts Education).

4. Регулярний збір, обробка, розгляд (осмислення) і застосування (прийняття відповідних рішень) необхідної інформації про якість навчання, викладання та освітніх послуг в цілому через опитування студентів, викладачів, випускників і працедавців, а також з інших джерел.

5. Забезпечення академічної доброчесності.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

6. Підвищення кваліфікації (професійне зростання) викладачів.

7. Публічна діяльність НаУКМА з просування на загальнонаціональному рівні апробованих освітніх інновацій, забезпечення доступності всієї важливої інформації про НаУКМА для моголянської громади, а також комунікація із стейкхолдерами: працедавцями, батьками, органами державної влади, загальноосвітніми закладами, громадськими організаціями та різними вітчизняними і зарубіжними партнерами.

8. Розробка та запровадження сучасних освітніх та сертифікатних програм.

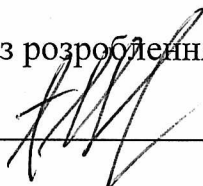
9. Впровадження інноваційних технологій та методик викладання. Формування методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу.

Контроль якості освіти здійснюється в НаУКМА у двох видах: контролюється якість процесів та постійно враховується якість результату. Мета системи контролю – визначення якості управлінських та академічних процесів в університеті: якості забезпечення освітнього процесу, якості викладання, якості курсів, якості підготовки студентів, а також відповідність випускників кваліфікаційним вимогам за відповідними спеціальностями; підготовка вихідної інформації для прийняття управлінських рішень щодо подальшого вдосконалення та розвитку системи якості університету.

Для визначення процедур забезпечення якості освітніх послуг в НаУКМА розроблений пакет документів системи управління якістю освітньої діяльності:

- «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Моголянська академія»;
- «Положення про відділ “Центр забезпечення якості освіти НаУКМА»;
- «Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА»;
- «Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність»;
- «Тимчасове положення про порядок перевірки письмових робіт студентів НаУКМА на відповідність вимогам академічної доброчесності»;
- «Положення про кваліфікаційну роботу»;
- «Положення про порядок створення, організацію і роботу Екзаменаційної комісії в НаУКМА»;
- «Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НаУКМА»;
- «Положення про конкурс на здобуття премії «Викладач року» в НаУКМА»;
- «Методичні рекомендації з розроблення освітніх програм»;

Голова комісії _____ А. Г. Морозов

- «Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів підготовки бакалаврів та магістрів»;
- «Методичні вимоги до порядку проведення запису на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису» та інші нормативні документи.

У НаУКМА розроблені освітні програми всіх спеціальностей, що відповідають сучасним вітчизняним і міжнародним освітнім стандартам та націлені на підготовку висококваліфікованих фахівців, які успішно конкурують на ринку праці. Загалом НаУКМА здійснює підготовку за 22 освітніми програмами освітнього ступеня бакалавр та 27 освітніми програмами освітнього ступеня магістр.

У НаУКМА проводиться регулярне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників НаУКМА та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті НаУКМА.

Для визначення, в якій мірі здобувачами вищої освіти досягнуті навчальні результати, здобуті певні компетентності та інші цілі освітньої програми, в НаУКМА з 1992 р. діє рейтингова система оцінювання знань.

Щорічно проводиться аналіз кадрового забезпечення кафедр для кожної спеціальності згідно з Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. Щорічно в НаУКМА проводиться конкурс «Викладач року».

НаУКМА активно сприяє участі студентів, викладачів та співробітників у програмах академічної мобільності. Міжнародна академічна мобільність (non-degree credit mobility) для студентів НаУКМА здійснюється за:

- двосторонніми угодами між НаУКМА та партнерськими університетами;
- програмою Erasmus+ KA 1 International Credit Mobility;
- іншими проектами (зокрема фінансованими проектом «Євразія», Норвегія).

Для викладачів і неакадемічних співробітників НаУКМА пропонується мобільність за проектами Erasmus+ KA 1 International Credit Mobility. Інформація щодо можливостей академічної мобільності представлені на веб-сайті НаУКМА і широко промотуються.

Необхідною умовою якісної підготовки здобувачів вищої освіти і забезпечення рівня викладання є підвищення кваліфікації (професійний розвиток) науково-педагогічних працівників. Підвищення кваліфікації, у т.ч.

Голова комісії _____

 А. Г. Морозов

стажування, спрямовується на оволодіння, оновлення та поглиблення працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових, економічних та управлінських компетентностей, включає в себе вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх посадових обов'язків.

Запроваджено власну систему професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів. Школа професійного розвитку викладачів при НаУКМА входить до компетенції Центру забезпечення якості. Обсяг програми – 140 годин (80 – очна частина, 60 – для самостійної роботи). Після завершення навчання видається Сертифікат державного зразка. Також проводяться навчання викладачів у спеціальних літніх і зимових «Школах Профі+», заснованих працедавцями-випускниками НаУКМА. Підвищення кваліфікації має на меті насамперед збільшити викладацькі компетентності викладачів.

НаУКМА забезпечений власними інформаційними системами та необхідними ресурсами для ефективного управління навчальним процесом, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою. Здійснюється підтримка та розвиток сервісів, спрямованих на ефективне управління освітнім процесом, його покращення та оптимізацію за такими напрямками:

- QA (qa.ukma.edu.ua). Основна мета системи – електронне опитування студентів щодо якості викладання та якості курсів у наукума;
- Система konkurs (konkurs.ukma.edu.ua). Для відображення перебігу вступної кампанії НаУКМА;
- Система автоматизованого запису (САЗ). Розробка НаУКМА, оформлено Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Комп'ютерна програма “Автоматизований запис на дисципліни вільного вибору»);
- Автоматизована система (АСУНП) «Оптіма». Для управління навчальним процесом;
- Проект DistEdu: на платформі MOODLE. Для запровадження дистанційного навчання;
- Середовище АБІС АЛЕР 500 наукової бібліотеки НаУКМА. Для представлення програм курсів та рекомендованої літератури (понад 300 дисциплін);
- Корпоративне середовище Office 365 (підпрограми Teams, OneDrive та ін.). Для навчального процесу та спілкування викладачів зі студентами.
- Спеціалізовані продукти та проекти:

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

- ALEPH (бібліотека);
- eKMAIR (інституційний репозитарій);
- Open Journal System (могилянські журнали);
- ОМЕКА (цифрова бібліотека).

Проект «Цифровий університет» розглядається як пріоритетний: НаУКМА прагне стати найбільш технологічним університетом у Східній Європі через імплементацію новітніх інформаційних технологій в освітній процес, наукову діяльність, менеджмент з метою підвищення якості, поглиблення міжнародної інтеграції, забезпечення рівного доступу до якісної освіти.

На веб-сайті НаУКМА забезпечено публічну інформацію про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації. Постійно розвивається та насичується е-середовище, де міститься повна інформація про факультети, кафедри, спеціальності, освітні програми, пакет ЕКТС тощо.

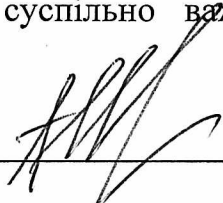
Велика увага в НаУКМА приділяється роботі з профорієнтації абітурієнтів. Університет бере участь в освітніх форумах та виставках для абітурієнтів, двічі на рік проводить Дні відкритих дверей. Започатковано проект «Амбасадор НаУКМА», метою якого є виступи студентів НаУКМА у школах з розповідями-презентаціями про переваги та особливості навчання в університеті.

Важливою складовою процесу забезпечення якості навчання і викладання в НаУКМА є дотримання принципів академічної доброчесності. Запобігання плагіату, різні форми пропагування доброчесності, навчання академічному письму виступають важливими інструментами недопущення порушень цих принципів. Одним з головних напрямів діяльності Центру забезпечення якості освіти є створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Університету та здобувачів вищої освіти. Для цього використовується антиплагіатна система *StrikePlagiarism*.

Якість університету безпосередньо пов'язана з успішністю його випускників. Тому в НаУКМА починаючи з 1996 р. успішно функціонує Центр кар'єри та працевлаштування. Основними завданнями Центру є:

- допомога студентам та випускникам НаУКМА у пошуках роботи;
- формування якостей успішності (соціальних умінь, практичних навичок, *soft skills*) молодого фахівця та адаптація до сучасних вимог на ринку праці;
- формування тісних, суспільно важливих традицій співпраці бізнесу та вищої освіти.

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

Щороку в НаУКМА проводиться загальноуніверситетський «Ярмарок Кар'єри», в рамках якого працедавці пропонують вакансії на постійну і тимчасову роботу, програми стажування у провідних компаніях.

Висновок:

Експертна комісія відзначає, що внутрішня система забезпечення якості освіти в Національному університеті «Києво-Могильанська академія» повністю відповідає державним вимогам до акредитації.

10. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

За результатами акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів і магістрів за спеціальністю 6.030300, 8.030301 «Історія» напряму підготовки 0303 «Історія» у 2008 р. експертною комісією були зроблені такі зауваження:

1. посилити контроль за виконанням планів підготовки кадрів вищої кваліфікації, зокрема, докторів наук; забезпечувати своєчасне подання дисертацій докторантами кафедри;

2. вдосконалити викладання всесвітньої історії на бакалаврській програмі, запропонувавши спеціальні (вибіркові) курси з історії окремих країн і/чи регіонів;

3. активно залучати студентів до науково-дослідної роботи кафедри та міжнародних наукових зв'язків.

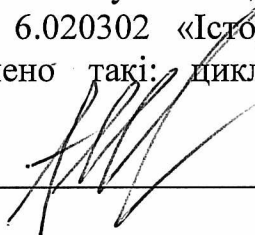
Експертна комісія встановила, що задля усунення зазначених зауважень кафедрою історії було здійснено:

1. Посилено контроль за виконанням планів підготовки кадрів вищої кваліфікації: кандидатів і докторів наук, зокрема, значно прискіпливіша увага приділяється виконанню річних планів аспірантами і докторантами кафедри, усіляко стимулюється і підтримується їхня наукова робота.

Як наслідок здійснених заходів, за останні п'ять років (2013–2017) аспірантами кафедри захищено 4 кандидатські дисертації, а викладачі кафедри захистили 3 докторські дисертації, що є безумовним свідченням тієї пильної уваги, яка приділяється на кафедрі підготовці кадрів вищої кваліфікації. Також, викладач кафедри О. А. Хоменко успішно пройшла переатестацію свого наукового ступеня PhD (наданого в Токійському університеті, Японія) на науковий ступінь кандидата історичних наук.

2. Експертна комісія відзначає, що блок «Всесвітня історія» вичерпно представлений у навчальному плані здобувачів освітнього ступеня бакалавр напряму підготовки 6.020302 «Історія». Так, до нормативних навчальних дисциплін включено такі: цикл курсів «Історія західної

Голова комісії _____ А. Г. Морозов

цивілізації», що охоплює європейську історію від Середньовіччя до сучасності; цикл курсів «Історія Центрально-Східної Європи» від X до XX ст.; «Історія Російської імперії XVIII – поч. XX ст.», «Історія Габсбурзької монархії», «Історія країн Азії, Африки та Латинської Америки». Також, задля усунення зауважень експертної комісії викладачами кафедри було доопрацьовано/розроблено і упроваджено такі професійно-орієнтовані вибіркові курси з історії окремих країн та регіонів: «Історія Стародавнього Сходу», «Степові держави Євразії», «Актуальні проблеми японської історії (1868–2000)», «Історія Держави Ізраїль», «Історія США», «Соціалістична модерність: Східна Європа у другій половині XX ст.».

3. Студенти кафедри історії активно залучені до науково-дослідної роботи та міжнародних наукових зв'язків. Кафедра усіляко заохочує студентів, до отримання досвіду навчання в західних вишах, завдяки участі в літніх і зимових школах, програмах мобільності, передовсім Erasmus+.

Студенти тісно заангажовані до науково-дослідної роботи кафедри, про що свідчать їхні публікації, у тому числі у кафедральних фахових виданнях «Наукові записки НаУКМА. Історичні науки», «Магістеріум. Історичні студії», участь у наукових семінарах і конференціях, участь у розробці наукових тем. Студенти кафедри історії долучаються до роботи міждисциплінарного наукового щотижневого семінару «Проблеми вивчення середньовічної та ранньомодерної історії», що проводиться на кафедрі історії під керівництвом проф., д. і. н. Н. М. Яковенко. За ініціативи студентів-істориків у 2012 р. створено Студентське наукове товариство Potluck, що проводить щотижневі наукові студентські семінари.

Висновок:

Надані для акредитаційної експертизи матеріали засвідчують, що зауваження експертної комісії МОН були на 100% враховані та виправлені.

11. Зауваження, що були зроблені під час попередньої експертизи наданих до МОН акредитаційних матеріалів, та заходи щодо їх усунення

1. У матеріалах акредитаційної справи відсутня інформація про тематику підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (таблиці 5.2, 5.3), відповідно до додатку 3 Постанови КМУ від 30.12.2015 № 1187.

Проаналізувавши надану для акредитаційної експертизи документацію, експертна комісія встановила, що підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників усіх кафедр, що забезпечують напрям підготовки 6.020302 «Історія» вичерпно представлена у таблицях 5.2 і 5.3. Тематика

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

підвищення кваліфікації відсутня лише у тих випадках, коли вона не була зазначена у посвідченнях про стажування. Натомість, у проаналізованих індивідуальних планах стажування науково-педагогічних працівників така інформація наявна, що і відображено у додатку В.

12. Загальні висновки і пропозиції

На підставі аналізу поданих на акредитацію матеріалів і проведеної на місці акредитаційної експертизи підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» експертна комісія дійшла висновку:

1. Показники діяльності Національного університету «Києво-Могилянська академія» та напряму підготовки 6.020302 «Історія» повністю відповідають Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним акредитаційним вимогам.

2. Рівень науково-педагогічних кадрів, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, матеріально-технічна база, зміст та якість підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавр напряму підготовки 6.020302 «Історія» відповідають встановленим законодавством критеріям та нормативним вимогам.

3. Експертна комісія вважає за необхідне висловити зауваження і побажання, які дозволять покращити організацію освітнього процесу та якість підготовки фахівців акредитованого напряму:

- заохочувати науково-педагогічних працівників кафедри історії до більш активної публікації в міжнародних рецензованих виданнях, зокрема тих, що входять до наукометричних баз, як-от: Scopus, Web of Science, Index Copericus;
- збільшити забезпеченість освітнього процесу сучасною комп'ютерною технікою з ліцензованими пакетами прикладних програм, що дозволить покращити його якість;
- розширити запровадження новітнього інформаційного програмного забезпечення навчального процесу засобами електронних систем: платформи дистанційного навчання, електронних курсів з дисциплін навчального плану.

4. Таким чином, експертна комісія, виявивши недоліки, які суттєво не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, на підставі порівняння фактичних показників освітньої діяльності Національного університету «Києво-Могилянська академія» та акредитаційних вимог, дійшла висновку про можливість акредитації освітньої послуги з підготовки

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

бакалаврів за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» з ліцензованим обсягом 50 осіб за денною (очною) формою навчання.

Висновок

Експертна комісія вважає за можливе рекомендувати Міністерству освіти і науки акредитувати Національний університет «Кієво-Могилянська академія» на здійснення освітньої діяльності з підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за напрямом підготовки 6.020302 «Історія» галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» за денною формою навчання з ліцензованим обсягом підготовки 50 осіб.

Голова експертної комісії:

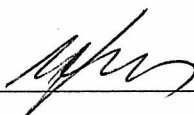
Завідувач кафедри археології та спеціальних галузей історичних наук Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, доктор історичних наук, професор

Морозов А. Г.

Член експертної комісії:

Завідувач кафедри стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова, кандидат історичних наук, доцент

Немченко І. В.

З експертними висновками ознайомлений:

Президент Національного університету «Кієво-Могилянська академія»

Мелешевич А. А.

«6» червня 2018 р.

Голова комісії

А. Г. Морозов

Додаток А

Зведені результати експертизи акредитаційних матеріалів

<i>Назва показника</i>	<i>Відмітка про відповідність або зауваження</i>
Відповідне оформлення заяви навчального закладу та її реєстрація	відповідає
Встановлення місця провадження освітньої діяльності спеціальності (напряму), що акредитується	відповідає
Відповідний запис шифру і назви спеціальності (напряму) згідно з Переліком, за яким відбувається акредитація	відповідає
Відповідність заявленого ліцензованого обсягу у заяві на акредитацію ліцензованого обсягу у ліцензії	відповідає
Відповідність оформлення титульного аркушу акредитаційної справи, звіту (згідно з п. 9 постанови КМУ № 978)	відповідає
Інформація про серію, номер, дату видачі ліцензії на освітню діяльність (копії у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
Інформація про серію, номер, дату видачі сертифікатів про акредитацію (копії у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
Копії установчих та реєстраційних документів (у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
Копії документів, що засвідчують рівень освіти, кваліфікації та громадянство керівника навчального закладу (у справі та/ або ЄДЕБО)	відповідає
ЗВІТ-САМОАНАЛІЗ за результатами освітньої діяльності відповідно до навчального плану (основне: вимоги ЗУ «Про вищу освіту», пост. КМУ № 978, Ліцензійні умови (постанови КМУ № 1377, № 1187), Державні вимоги до акред. (Наказ МОН № 689).	відповідає
Загальна характеристика вищого навчального закладу та спеціальності (напряму)	відповідає
Формування та динаміка змін контингенту студентів	відповідає
Зміст підготовки фахівців	відповідає
Копія навчального плану, за яким звітуються, його відповідність вимогам	відповідає
Копія навчального плану, за яким будуть навчатися та його відповідність	відповідає
ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ	відповідає
Інформація про забезпечення навчальними програмами	відповідає
Інформація про забезпечення планами семінарських, практичних занять, завданнями для лабораторних робіт, самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій), комплексними контрольними роботами	відповідає

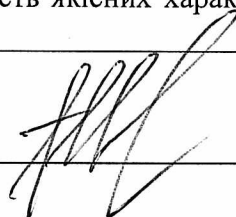
Голова комісії _____

А. Г. Морозов

для перевірки знань	
Інформація про забезпечення тематикою і методичними вказівками для виконання курсових робіт (проектів), дипломних робіт (проектів), програмами державних екзаменів	відповідає
Інформація про забезпечення програмами практик і базами практик	відповідає
Інформація про наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	відповідає
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	відповідає
Якісний склад науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечують освітній процес зі спеціальності (напряму)	відповідає
Якісний склад випускової кафедри (циклової комісії) зі спеціальності (напряму)	відповідає
Інформація про завідувача випускової кафедри (голову циклової комісії) зі спеціальності (напряму)	відповідає
Науково-дослідна робота випускової кафедри	відповідає
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	відповідає
Інформація про загальні площі приміщень, що використовуються в навчальному процесі	відповідає
Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями	відповідає
Відповідність документів (у справі та/або ЄДЕБО): - копії документів, що засвідчують право власності, оперативного управління чи користування основними засобами для здійснення освітнього процесу; - копії документів про відповідність приміщень навчального закладу та його матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам пожежної безпеки	відповідає
Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів	відповідає
Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій	відповідає
Інформація про соціальну інфраструктуру вищого навчального закладу	відповідає
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	відповідає
Інформація про наявність бібліотеки	відповідає
Забезпечення навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою	відповідає
Перелік фахових періодичних видань	відповідає
ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ	відповідає
Опис внутрішньої системи забезпечення якості освіти	відповідає
Результати освітньої діяльності та відповідність якісних характеристик підготовки державним вимогам	відповідає

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ УСУНЕННЯ	відповідає
ПІДСТАВИ ДЛЯ АКРЕДИТАЦІЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ (НАПРЯМУ)	відповідає
ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ТА ЇЇ ВІДПОВІДНІСТЬ ВИМОГАМ	відповідає

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор

 Морозов А. Г.

Член експертної комісії:

кандидат історичних наук, доцент

 Немченко І. В.

З експертними висновками ознайомлений:

Президент Національного університету
«Кієво-Могилянська академія»

 Мелешевич А. А.

Голова комісії

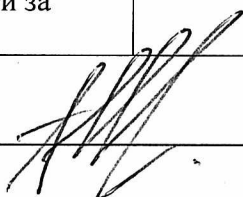
А. Г. Морозов

Додаток Б

**Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти
напряму підготовки: 6.020302 «Історія»
галузі знань: 0203 «Гуманітарні науки»
Національного університету «Києво-Могилянська академія»**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
КАДРОВІ ВИМОГИ				
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВАДЖЕННЯ				
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ				
Проведення освітньої діяльності				
1.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за <u>основним</u> місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та або вчене звання	50	97	+47
	2) які мають науковий ступінь доктора або вчене звання професора	10	50	+40
	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-	-	-
2.	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	-	-	-

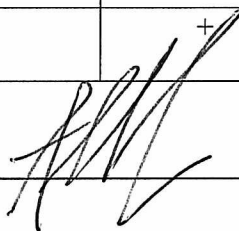
Голова комісії _____

А. Г. Морозов

	2) практичної роботи за фахом	10	100	+90
3.	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	Підпункти 1-16 пункту 5 приміток	+	
4.	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	-
	2) з науковим ступенем та вченим званням	-	-	-
	3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	+
5.	Наявність трудових договорів з усіма науково-педагогічними працівниками та / або наказів при прийнятті їх на роботу	+	+	+
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,2	+ 7,8
2.	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	31,5	+1,5
3.	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	

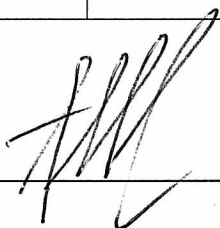
Голова комісії _____

А. Г. Морозов

	2) пунктів харчування	+	+	
	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	-	-
	6) медичного пункту	+	+	
4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1.	Наявність опису освітньої програми	+	+	
2.	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
3.	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
5.	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
6.	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
7.	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ				
щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти				
1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	257	

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	
3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	
4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	50	
ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ				
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	
1.3	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			

Голова комісії _____

А. Г. Морозов

2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:		Цикл не передбачено навчальним планом	
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90		
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:		Цикл не передбачено навчальним планом	
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90		
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	- успішно виконані контрольні завдання, %	90	97	+7
	- якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66	+16
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	
3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	

Голова комісії
доктор історичних наук, професор

Член комісії
кандидат історичних наук, доцент

Ознайомлений:

Президент Національного університету
«Киево-Могиллянська академія»

«6 червня» 2018 р.

(Handwritten signature)

А. Г. Морозов

І. В. Немченко

(Handwritten signature)

А. А. Мелешевич

Голова комісії _____ А. Г. Морозов

(Handwritten signature)

Тематика підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників,
які забезпечують освітній процес за напрямом підготовки «Історія»

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади; для сумісників місце основної роботи, посада	Підвищення кваліфікації (найменування навчального закладу, вид документа, тема, дата видачі)
І. Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за внутрішнім сумісництвом)			
1.	Шліхта Наталія Василівна	Завідувач кафедри історії, доцент	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, тема: «Методика роботи з джерелами новітнього періоду (у тому числі усноісторичними)» (посвідчення № 178 від 22.12.2017)
2.	Балабушевич Тетяна Аркадіївна	Доцент кафедри історії	Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, тема: «Дослідження і викладання міжнародних відносин нового часу» (довідка №048/11-457 від 17.11.2017)
3.	Бондаревська Ірина Андріївна	Професор кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА	Ягеллонський університет (Польща), Офіційне запрошення та підсумковий звіт учасника програми академічного обміну в рамках проєкту Erasmus Mundus IANUS (травень – липень 2014 р.), тема: «Пам'ять та забуття в сучасній історичній свідомості».
4.	Головащенко Сергій Іванович	Професор кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА, керівник сергіфікаційної програми з релігієзнавства кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА	Ягеллонський університет (Польща), Офіційне запрошення та підсумковий звіт учасника програми академічного обміну в рамках проєкту Erasmus Mundus IANUS (травень – липень 2014 р.), тема: «Біблієзнавство в Київській духовній академії (XIX – початок XX ст.)».
5.	Гломозда Костянтин Юхимович	Доцент кафедри історії	ВНЗ «Національна академія управління», тема: «Проблеми об'єктивності дослідження у сучасній академічній історіографії» (свідоцтво про підвищення кваліфікації 12 СПК 808523 від 07.03.2014)
6.	Довженко Надія Дмитрівна	Старший викладач кафедри історії	Кафедра археології та музеєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, тема: «Методика польових досліджень» (довідка № 046/881-27 від 29.12.2017)
7.	Карамушка Віктор Іванович	Завідувач кафедри екології, доцент	Університет менеджменту освіти, курси для завідувачів кафедр ВНЗ III-IV рівнів акредитації, тема: «Планування розвитку кафедри» (свідоцтво 12СПВ 141773 від 19.06.2015)
8.	Кірсенко Михайло	Професор кафедри історії	Інститут міжнародних відносин Київського національного університету імені

Голова комісії

А. Г. Морозов

	Володимирович		Тараса Шевченка, тема: «Проблеми вивчення євроінтеграційних процесів» (довідка № 048/11- 456 від 17.11.2017)
9.	Козубей Петро Сидорович	Доцент кафедри фізичного виховання	Національний університет фізичного виховання і спорту України, тема «Йога як важливий інноваційний метод фізичного виховання студентів» (свідоцтво №12СПВ 060053 від 04.06.2014)
10.	Лютий Тарас Володимирович	Професор кафедри філософії та релігієзнавства НАУКМА	Гете-Інститут, Дрезден (Німеччина), Сертифікат з вивчення німецької мови: рівень А2.1 (від 14.10.2014). Зимова школа «Профіт+» для викладачів при Національному університеті «Києво-Могилянська академія», грудень 2017 р., тема: «Ідеологічні аспекти мислення в практиках масової культури».
11.	Пашков Анатолій Павлович	Доцент кафедри екології	НАПН України ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», тема: «Науково-методичні засади викладання курсу БЖД у ВНЗ» (свідоцтво про підвищення кваліфікації 12 СПВ 087500 від 10.10.2014)
12.	Тесленко Ігор Анатолійович	Доцент кафедри історії	Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут суспільства, тема: «Методика викладання нормативного курсу «Історія України» (для інших спеціальностей)» (довідка № 371 від 23.04.2013)
13.	Яковенко Наталя Миколаївна	Професор кафедри історії	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, тема: «Викладання ранньомодерної історії України у вищій школі» (посвідчення № 142 від 06.11.2017)
1.1 Особи, які працюють за зовнішнім сумісництвом			
14.	Залізняка Леонід Львович	Професор кафедри археології НАУКМА, Інститут археології НАНУ, завідувач відділу кам'яного віку	Інститут археології НАН України, тема: «Кам'яна доба України» (довідка ІА НАНУ № 125/01-10-77 від 22.11.2013)
15.	Отрощенко Віталій Васильович	Професор кафедри історії НаУКМА, Інститут археології НАН України, завідувач відділу енеоліту доби бронзи	Інститут археології НАН України, тема: «Археологія доби енеоліту-бронзи» (довідка ІА НАНУ № 125/01-10-769 від 22.11.2013)
16.	Синиця Євген Валентинович	Старший викладач кафедри історії НАУКМА, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, історичний факультет, кафедра археології та музеєзнавства, доцент	Інститут археології НАН України на базі Північної постійно діючої археологічної експедиції ІА НАНУ в рамках проекту «Функціонування археологічної пам'ятки у сучасному соціокультурному середовищі» (липень-серпень 2017 р.) (довідка № 125/01-9-826 від 02.10. 2017)
17.	Шандра Валентина Степанівна	Професор кафедри історії, Інститут історії України НАН України, провідний науковий співробітник	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Українська асоціація європейських студій. Сертифікат виданий учаснику міжнародної наукової конференції «Освітньо-культурний

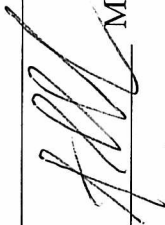
Голова комісії

А. Г. Морозов

	відділу історії України XIX - поч. XX ст.	простір Центрально-Східної Європи: національні моделі та західні впливи», Харків, 11-12 травня 2017 р.
--	---	--

Голова експертної комісії:

доктор історичних наук, професор

 Морозов А. Г.

Член експертної комісії:

кандидат історичних наук, доцент

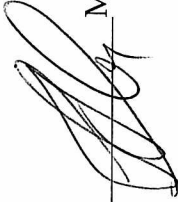
 Немченко І. В.

З експертними висновками ознайомлений:

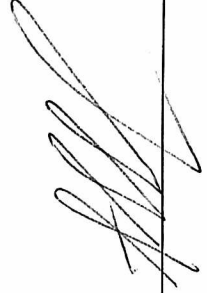
Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія»

Мелешевич А. А.

«6» червня 2018 р.

Голова комісії _____ А. Г. Морозов